

**БУЛГАН АЙМГИЙН ДАШИНЧИЛЭН СУМЫН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ЭЭЛЖИТ
XIII ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ**

2023 оны 03 сарын 23 өдөр

Дугаар XIII/07.

Сүүж

**Сумын 2023 оны төсөвт өөрчлөлт
оруулах тухай**

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 59 дүгээр зүйлийн 59.1.4 дахь заалт, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2, Монгол улсын төсвийн тухай хууль, аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны XIV хуралдааны 01 тоот тогтоолыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

Нэг. Тогтоолын 1 дүгээр заалтаар баталсан сумын 2023 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар өөрчлөн баталсугай.

/мянган төгрөг/

№	Сумын төсвийн орлого бүгд	1,760,509.5
1	Оны эхний үлдэгдлээс	241,069.8
2	Урсгал орлого	1,436,503.8
2.1.	Татварын орлого	403,965.0
2.1.1.	Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлогын албан татвар	143,782.8
2.1.2.	Үйл ажиллагааны орлого	18,000.0
2.1.3.	Хөрөнгийн орлого	34,000.0
2.1.4.	Малын тоо толгойн албан татвар	125,000.0
2.1.5.	Газрын төлбөр	35,072.4
2.1.6.	Шууд бус орлого	5,300.0
2.1.7.	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны	4,000.0
2.1.8.	Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,000.0
2.1.9.	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	9,967.9
2.1.10.	Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамж	
2.1.11.	Ус ашигласны төлбөр	1,000.0
2.1.12.	Хог хаягдал	23,613.4

632271136

	2.1.13.	Бууны албан татвар	1,228.5
2.2.	Татварын бус орлого		31,000.0
	2.2.1.	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	5,000.0
	2.2.2.	Хүү торгуулийн орлого	20,000.0
	2.2.3	Нэр заагдаагүй бусад орлого	
	2.2.4	Түрээсийн орлого	6000.0
3	Тусламжийн орлого		1,001,474.7
3.1	Санхүүгийн дэмжлэг		746,798.4
3.2	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг		254,676.3

Хоёр. Сумын 2023 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллага, тусгай сангийн төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

д/д	ТЕЗ, түүний харьяа байгууллага	Дүн /мян.төг/
	Сумын Засаг дарга	5,000.0
2.1.	Сумын Засаг даргын Тамгын газар	5,000.0
	Байгаль хамгаалах сангийн орлого	1,000.0
	Гамшгаас хамгаалах сангийн орлого	52,000.0
	Хоршоо хөгжүүлэх сангийн орлого	30,000.0
	Тусгай сангийн орлого	83,000.0

Гурав. Сумын 2023 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарт дор дурдсан төсөв зөрцуулах эрхийг олгосугай.

д/д	Төсвийн захирагч	Дүн /мян. төг/
Төсвийн нийт зардал: Үүнээс		1,740,509.5
3.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал	123,674.4
	Урсгал зардал	123,674.4

	Хөрөнгийн зардал	0
3.1.1.	Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурлын" дарга: Үүнээс	119,674.4
	Үндсэн үйл ажиллагаа	119,674.4
	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зохицуулах зөвлөлийн зардал	7,000.0
3.2.	Засаг дарга	1,612,384.9
	Урсгал зардал	1,612,384.9
	Хөрөнгийн зардал	0
	Засаг даргын тамгын газар	477,258.9
3.2.1	Үндсэн үйл ажиллагаа	406,273.7
	Гэрээт ажиллагсадын зардал	45,985.2
	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	
	Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	25,000.0
	Баг	58,302.6
3.2.2	Үндсэн үйл ажиллагаа	58,302.6
	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	-
	Гамшгаас хамгаалах сан	80,000.0
3.2.3	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	52,000.0
	Оны эхний үлдэгдэл	28,000.0
	Байгаль хамгаалах сан	3,800.0
3.2.4	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	1,000.0
	Оны эхний үлдэгдэл	2,800.0
	Сум хөгжүүлэх сан	130,000.0
3.2.5	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	30,000.0

	Оны эхний үлдэгдэл	100,000.0
	Орон нутгийн хөгжлийн сан	489,946.1
3.2.6	Оны эхний үлдэгдэл	110,269.8
Үүнээс: Санхүүгийн дэмжлэг		746,798.4
Орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг		254,676.3
Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал		391,916.7
Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардал		5,610.9

Дөрөв. Сумын төсвөөс 2023 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын хэмжээг **1,615,523.9** мянган төгрөг болгон өөрчлөн баталсугай.

Тав. Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

5.1	Дашинчилэн сум	254,676.3
	5.1.1 Итгэлцүүрт үндэслэсэн хуваарилалтын дүн	188,019.6
	5.1.2 ТА-3 төслийн дэмжлэг	0
	5.1.3 ТА-3 төслийн урамшуулал	33,083.3
	5.1.4 Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	0
	5.1.5 Ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	33,573.4

Зургаа. Аймгийн төсвөөс сумын төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг **746,798.4** мянган төгрөг болгон өөрчлөн баталсугай.

Долоо. Сумын төсвөөс орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг **434,965.0** мянган төгрөгөөр баталсугай.

Найм. Аймгийн төсвөөс 2023 оны төсвийн жилд олгох Засгийн газрын чиг үүргийг орон нутагт төлөөлөн хэрэгжүүлэх тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын орон нутгийн төсвөөс санхүүжих байр ашиглалттай холбоотой зардлын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

/мянган төгрөг/

№	Соёлын төв	Сургуулийн өмнөх боловсролын үйлчилгээ	Ерөнхий боловсролын сургууль	Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээ	Дүн
1	31,947.1	29,880.0	283,700.0	46,389.6	391,916.7

Ес. Сумын 2023 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг дор дурдсанаар баталсугай.

9.1 Сумын татварын болон татварын бус орлого **434,965.0** мянган төгрөг;

9.2 Сумын төсөвт аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг **746,798.4** мянган төгрөг;

9.3 Сумын төсвийн урьд оны үлдэгдэл **241,069.8** мянган төгрөг;

9.4 Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгийн орлого **254,676.3** мянган төгрөг;

9.5 Сумын төсвийн тухайн жилийн тусгай сангийн орлого **83,000.0** мянган төгрөг;

Арав. Тогтоолын 10 дугаарт заасан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх тоон үзүүлэлт”-ийг нэгдүгээр хавсралтаар баталсугай.

Арван нэг. Тогтоолын 11 дүгээрт заасан Орон нутгийн хөгжлийн сангаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг хоёрдугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван хоёр. Тогтоолын 12 дугаарт заасан Малын тоо толгойн албан татвараас 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг гуравдугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван гурав. Төсвийн тухай хуулийн 41 дугаар зүйлийг баримтлан орон нутгийн төсвийн тэнцлийг бүрэн хангаж ажиллахыг сумын Засаг дарга (Д.Луттөмөр)-д даалгасугай.

ДАРГА

Д.ДЭЛГЭРЦЭЦЭГ

Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 03 сарын 23-ны өдрийн XIII
хуралдааны 41/07 дугаар
тогтоолын 2 дугаар хавсралт

**Орон нутгийн хөгжлийн сангаар 2023 оны төсвийн жилд
хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт**

(мянган төгрөг)

№	Төсөл арга хэмжээний нэр байршил хүчин чадал	Хэрэгжүүлэх хугацаа /он /	Төсөвт өртөг /мян.төг/	2023 онд санхүүжих дүн /мян.төг/
1.Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт			344,946.1	344,946.1
1.1	Дэд хөтөлбөр	2023	6,000.0	6,000.0
1.2	Улсын баяр наадам наадам	2023	10,000.0	10,000.0
1.3	Гэрэлтүүлэгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх, засвар арчилгаа	2023	19,300.0	19,300.0
1.4	Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх, цэцэрлэгт хүрээлэнг тохижуулах	2023	19,000.0	19,000.0
1.5	Зураг төсөв хийлгэх	2023	33,000.0	33,000.0
1.6	Хараат багийн төвийн барилга	2023	19,000.0	19,000.0
1.7	Хараат багийн төвийг хашаажуулах	2023	8,000.0	8,000.0
1.8	Задгай худалдаа үйлчилгээний цэг барих	2023	6,000.0	6,000.0
1.9	Жишиг гудамж байгуулах	2023	15,000.0	15,000.0
1.10	Зам засвар арчилгаа, тохижилт	2023	5,000.0	5,000.0
1.11	Сумын төвийн дэд бүтцийг сайжруулах	2023	19,000.0	19,000.0
1.12	Айл өрхийг нэгдсэн халаалт, цэвэр бохир усны системд холбох	2023	19,000.0	19,000.0
1.13	Цагдаагийн техник тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх	2023	1,000.0	1,000.0
1.14	Гамшиг ослоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах	2023	10,000.0	10,000.0
1.15	Хог хаягдлын менежментийг сайжруулах /түүхий эд пресслэгч, хог ангилах сав/	2023	15,000.0	15,000.0
1.16	Орон нутаг судлах танхимыг засварлах, тохижуулах	2023	8,000.0	8,000.0
1.17	Хийморийн толгой, сумын төвийн баруун, зүүн	2023	19,500.0	19,500.0

	өндөрлөгийг засварлах, тохижуулах			
1.18	Албан байгууллагуудыг камержуулах	2023	6,500.0	6,500.0
1.19	Төрийн өмчийн автомашины грашийг засварлах, халаалтад холбох	2023	19,500.0	19,500.0
1.20	Наадмын талбайн зураг төсөв хийлгэх	2023	26,000.0	26,000.0
1.21	Цагдаагийн хэсэгт автомашин авах	2023	19,500.0	19,500.0
1.22	Дэвсгэр зураг хийлгэх	2023	7,529.7	7,529.7
1.23	Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний үлдэгдэл	2022-2023	8,520.0	8,520.0
1.24	Нийтийн эзэмшлийн гудамж талбай тохижуулах /4-н замын уулзвар/	2023	15,596.4	15,596.4
1.25	Төрийн өмчийн барилга байгууламж засвар	2023	10,000.0	10,000.0
2. Сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг, оны эхний үлдэгдэл			344,946.1	344,946.1
1	Сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэгийн дүн	2023	254,676.3	254,676.3
2	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	2023	90,269.8	90,269.8
Нийт дүн			344,946.1	344,946.1

 Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
 2023 оны 03 сарын 23-ны өдрийн XIII
 хуралдааны XII/07 дугаар
 тогтоолын 3 дугаар хавсралт

Малын тоо толгойн албан татвараас орсон орлогоор 2023 онд хийгдэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт

(мянган төгрөг)

№	Төсөл арга хэмжээний нэр байршил хүчин чадал	Хэрэгжүүлэх хугацаа /он /	Төсөвт өртөг /мян.төг/	2023 онд санхүүжих дүн /мян.төг/
1.Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт			145,000.0	145,000.0
1.1	Малын халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх /ДУК автомашин авах/	2023	70,000.0	70,000.0
1.2	Худаг сэргээн засварлах	2023	8,000.0	8,000.0
1.3	Хилийн цэс тогтоох	2023	11,000.0	11,000.0
1.4	Бэлчээрийн хортон мэргэчидтэй тэмцэх	2023	6,000.0	6,000.0
1.5	Өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх	2023	15,000.0	15,000.0
1.6	Малчдыг сургалт сурталчилгаа мэдээллээр хангах	2023	13,000.0	13,000.0
1.7	Булаг шанд хашиж хамгаалах	2023	20,000.0	20,000.0
1.8	Ногоон байгууламж	2023	2,000.0	2,000.0
2. Сумын малын тоо толгойн албан татварын 2022 онд төвлөрсөн орлого оны эхний үлдэгдлээс			20,000.0	20,000.0
1. 2023 онд малын тоо толгойн албан татварын орлогын дүн			125,000.0	125,000.0
Нийт дүн			145,000.0	145,000.0